

TAAAL & KENNIS

(Voor)leesaanbod met focus op rijke kennis en rijke taal

Evelien Gheeraert (*Odisee Hogeschool*)

interactief voorlezen

doe je zo!

MEER INFO?

- **Bespreek samen de eigenschappen van het boek**
→ *Wat staat er op de kaft?*
- **Stel open vragen**
→ *Wat zou de kat daar doen?*
- **Stel extra vragen en geef tips**
→ *Kijk eens, je ziet het hier op de prent.*
- **Ga dieper in op de inhoud van de tekst**
→ *Waarom blaast de kat hier?*
- **Sta stil bij nieuwe woorden en uitdrukkingen**
→ *Kan jij ook spinnen zoals een kat?*
- **Bekijk samen de afbeeldingen**
→ *Wat zie je hier in het gras?*
- **Geef positieve feedback**
→ *Super dat je de kat gevonden hebt!*
- **Leg linken met de eigen leefwereld**
→ *Wie heeft er ook een kat thuis?*

  iedereenleest.

Evelien Gheeraert (Odisee Hogeschool)

Ga dieper in op de inhoud van de tekst
→ ***Waarom blaast de kat hier?***

Leo Timmers

De bril van Beer

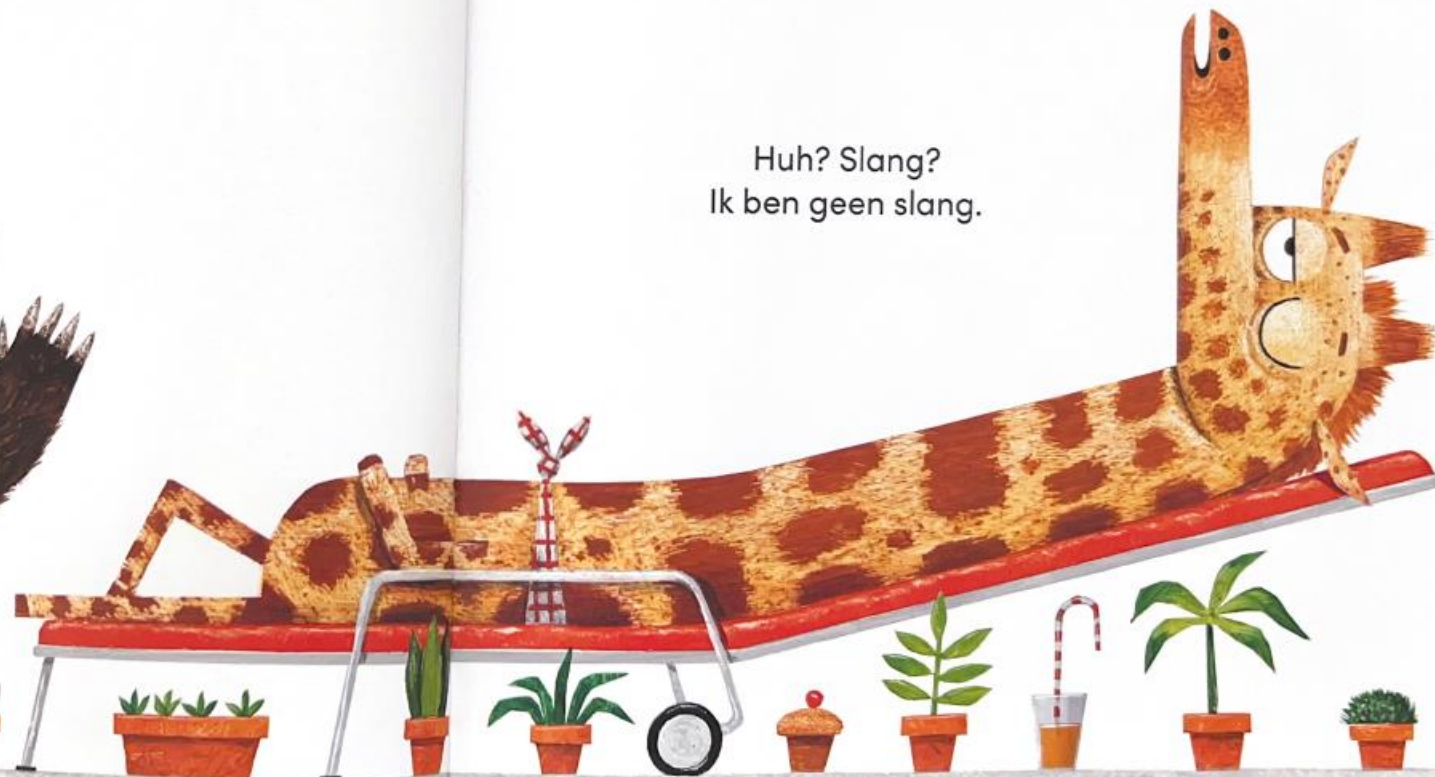
Querido

Kijk eens aan, een slang.

Huh? Slang?
Ik ben geen slang.

Hoezo?
Wie ben je dan?

Ik ben het!

Sorry, zonder bril
zie ik niet goed.

Hier is je bril.

Daan Remmerts de Vries

Een bril voor VOS

GOTTMER

Toen Vos een wandeling maakte, omdat hij zich wat eenzaam voelde, zag hij iets liggen op het pad.

Hij zette de bril op zijn hoofd. Hij bekeek zichzelf in een plas.

Alles was nu vaag geworden, de vormen en kleuren liepen door elkaar... Maar wél zag hij er héél wijs uit. Vos voelde zich een stuk slimmer dan eerst. Ja, die bril ging hij voorlopig dragen!

Niet lang daarna botste hij ergens tegenop.

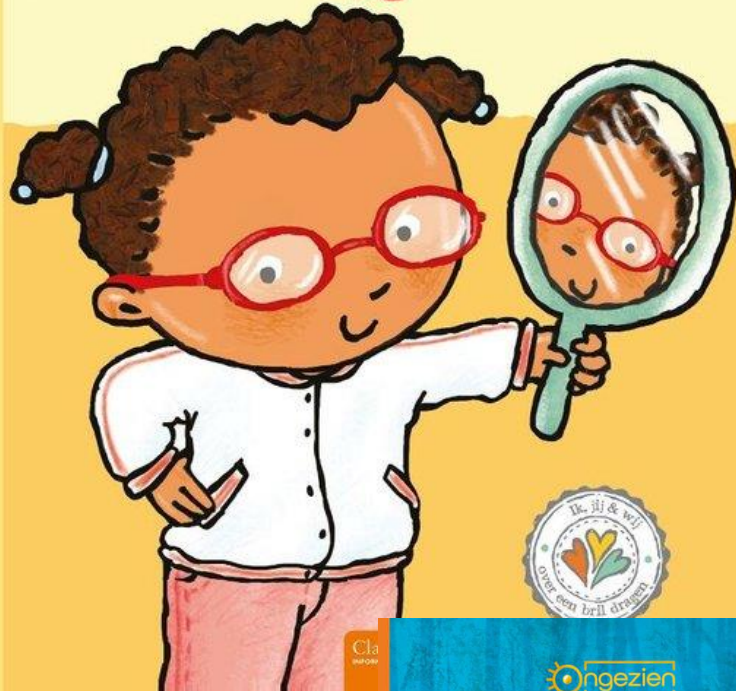

'Sorry, meneer!' zei Vos gauw. 'Ik ben een wijs dier, ziet u, ik ben altijd in gedachten. Daar kwam het door!'

Dat beest was vast diep onder de indruk, want het zei niets terug.

Pauline Oud

Noa krijgt een bril

2. fien is bij-ziend. wat is bij-ziend?

fien ziet goed als iets dicht staat,
en als iets ver weg staat?
dan kan fien het niet goed zien.

wat moet fien doen?

mil schrijft een bril voor,
zo kan fien weer goed zien.

dus eerst kijkt fien zo:

en nu kijkt fien zo:

3. pien is ver-ziend. wat is ver-ziend?

soms heeft pien pijn aan haar hoofd,
dat komt vaak voor in de klas,
als ze leest en schrijft,
ze ziet niet wat er staat,
maar als de zin ver weg is?
dan kan pien wel goed zien.

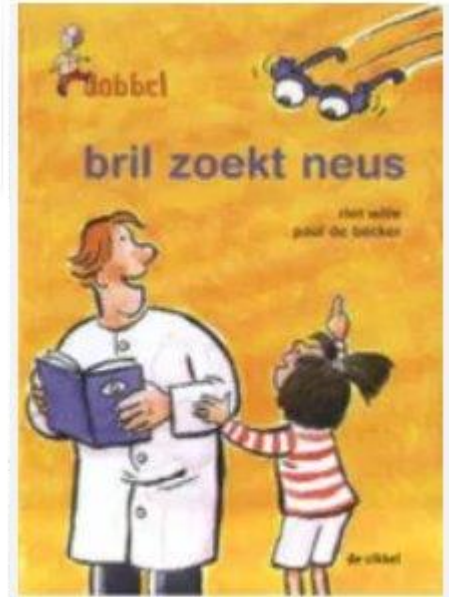
wat moet pien doen?

mil schrijft een bril voor,
zo kan pien weer goed zien.
nu doet haar hoofd niet meer pijn.

dus eerst kijkt pien zo:

en nu kijkt pien zo:

Minimumdoelen Wetenschap en Techniek

✖ Menselijk lichaam

Kleuteronderwijs

Fysieke functies van de mens

✖ 3.3.1 De kleuters kennen de volgende begrippen:

- de spieren, de botten, de longen, het hart, de maag, de ogen, de oren, de neus, de mond, de huid;
- bewegen, steunen, ademen, de hartslag, de honger, de dorst;
- zien, horen, ruiken, proeven, voelen.

Geldig van: 01/09/2025

Geldig tot: -

Onderwijsdoeltype:

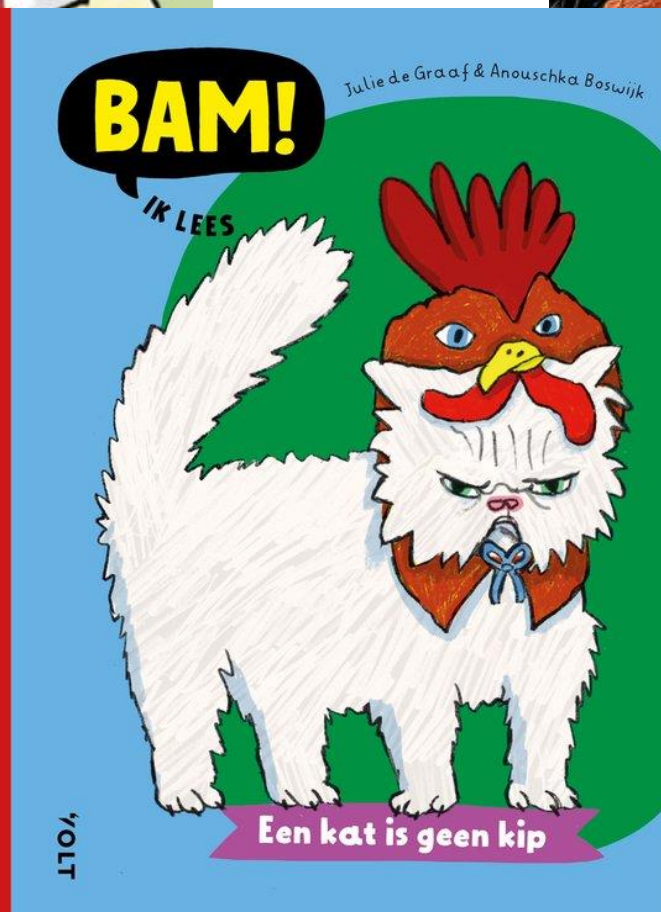
na te streven minimumdoelen op populatieniveau

- > 3.3.2 De kleuters kennen lichaamsdelen en hun functie: spieren, botten, longen, hart, maag, ogen, oren, neus, mond, huid.
- > 3.3.3 De kleuters kunnen deze lichaamsdelen op het eigen lichaam aanduiden en benoemen.

Jef Aerts &
Martijn van der Linden

Roversjong

Minimumdoelen Wetenschap en Techniek

Ontwikkeling en voortplanting van organismen

- 3.1.4 De leerlingen kennen de volgende begrippen: de levenscyclus, de metamorfose. [Lees meer](#)
- ✓ 3.1.5 De leerlingen kennen de levenscyclus van fauna, voor elk van deze groepen: zoogdieren, vogels, amfibieën, insecten. [Lees minder](#)

Woordenschat (richtinggevend)

- levendbarend, eierlegend
- het zoogdier: de geboorte, zogen, het jong
- de vogel: het ei, het uitkomen, het kuiken
- het amfibie: het ei, de larve, het volwassen dier
- het insect: het ei, de larve, de pop, het imago

Geldig van: 01/09/2025

Geldig tot: -

Onderwijsdoeltype:

te bereiken minimumdoelen op populatieniveau

Minimumdoelen Wetenschap en Techniek

✓ Relatie tussen organismen en tussen organismen en omgevingsfactoren in een biotoop

Relatie tussen organismen onderling en hun omgeving

✓ 3.2.1 De leerlingen kennen de volgende begrippen: [Lees minder](#)

- de biotoop, de voedselketen, de voedselkringloop, de producenten, de consumenten, de reducenten, de voedselpiramide;
- de preventie, het hergebruik, het sorteren, de recyclage, het verbranden en het storten.

Geldig van: 01/09/2025

Geldig tot: -

Onderwijsdoeltype:

te bereiken minimumdoelen op populatieniveau

✓ 3.2.2 De leerlingen kennen een voedselketen bestaande uit drie organismen. [Lees minder](#)

Geldig van: 01/09/2025

Geldig tot: -

Onderwijsdoeltype:

te bereiken minimumdoelen op populatieniveau

WIE HEEFT STEEF OPGEGETEN?

GOTTMER

SUSANNAH LLOYD

KATE HINDLEY

Minimumdoelen Wetenschap en Techniek

✓ Organismen

Kleuteronderwijs

Classificatie van organismen

- 3.1.1 De kleuters kennen de volgende begrippen met betrekking tot organismen: de fauna, de zoogdieren, de vogels, de vissen, de insecten, de flora.
- 3.1.2 De kleuters kunnen:

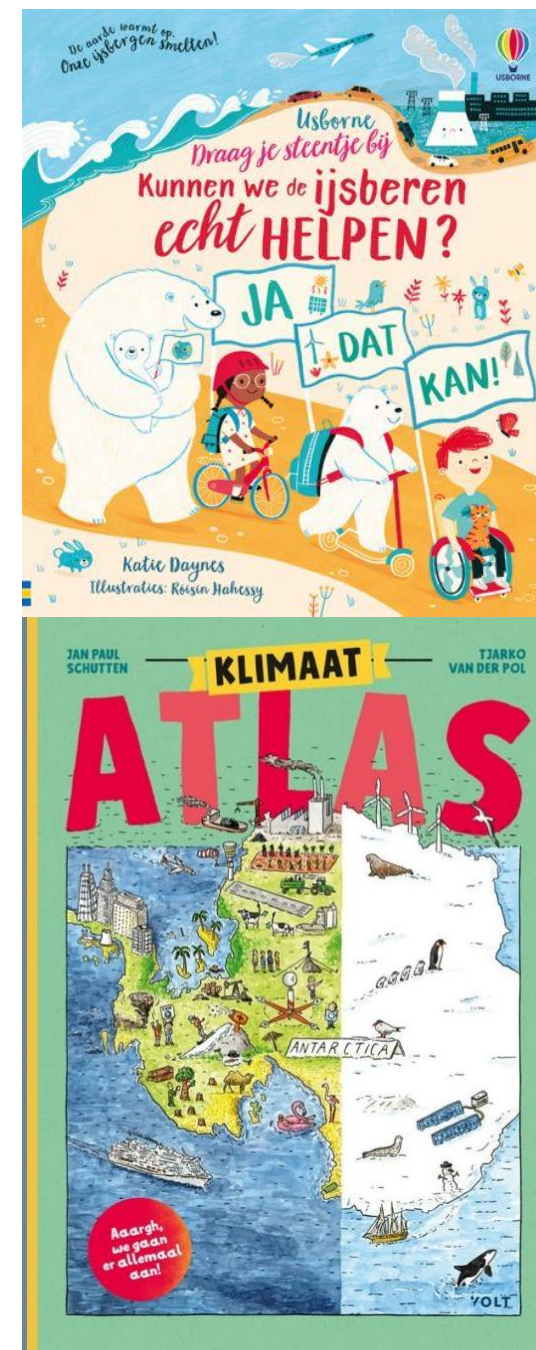
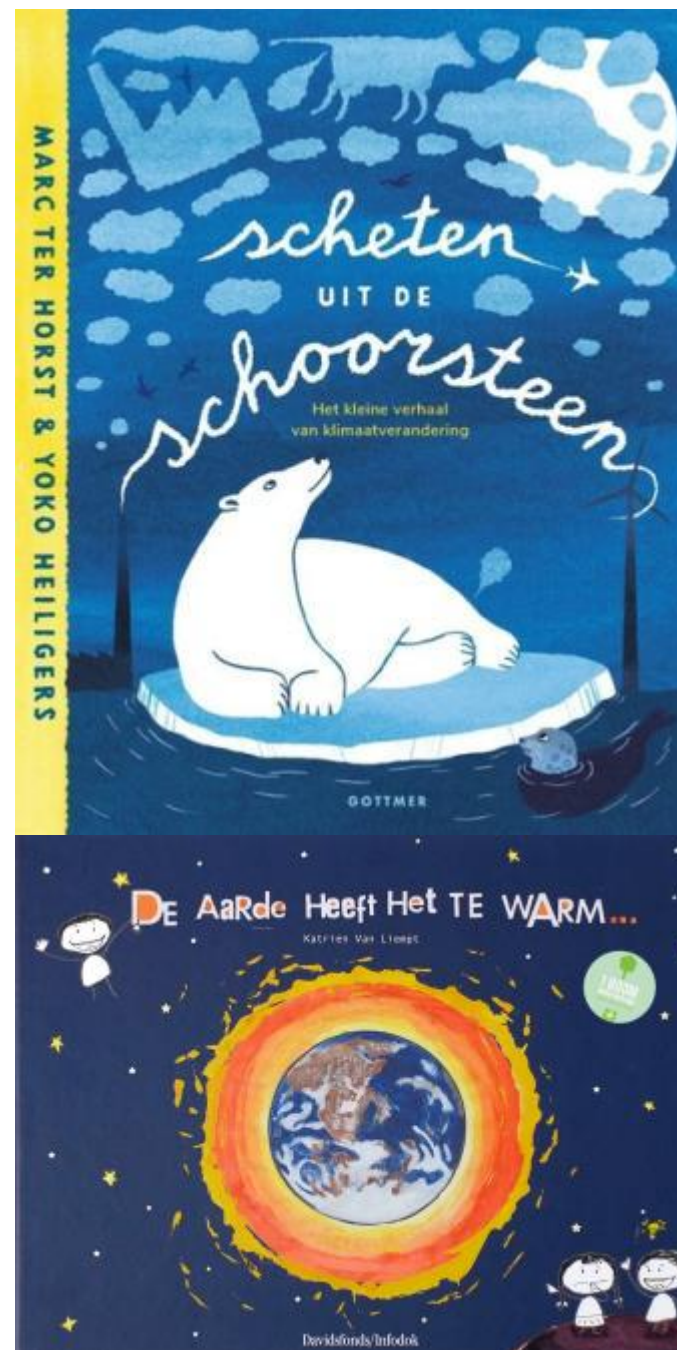
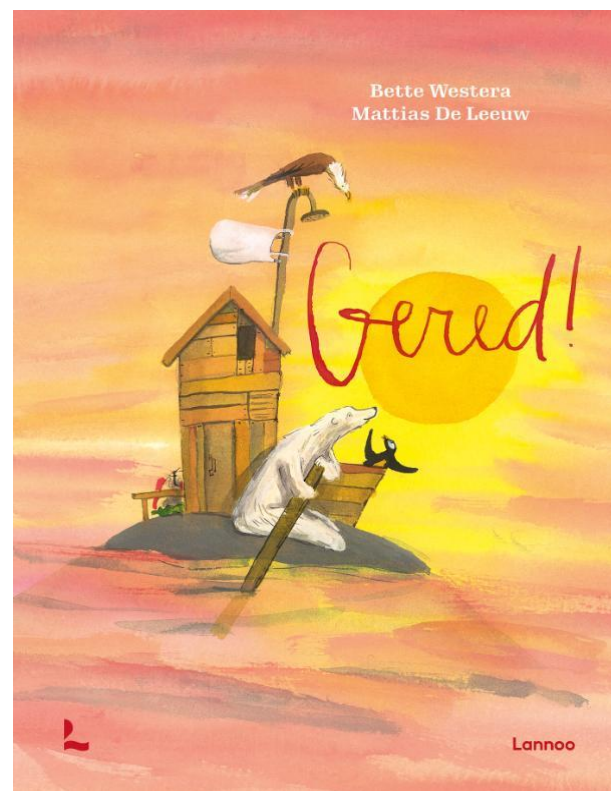
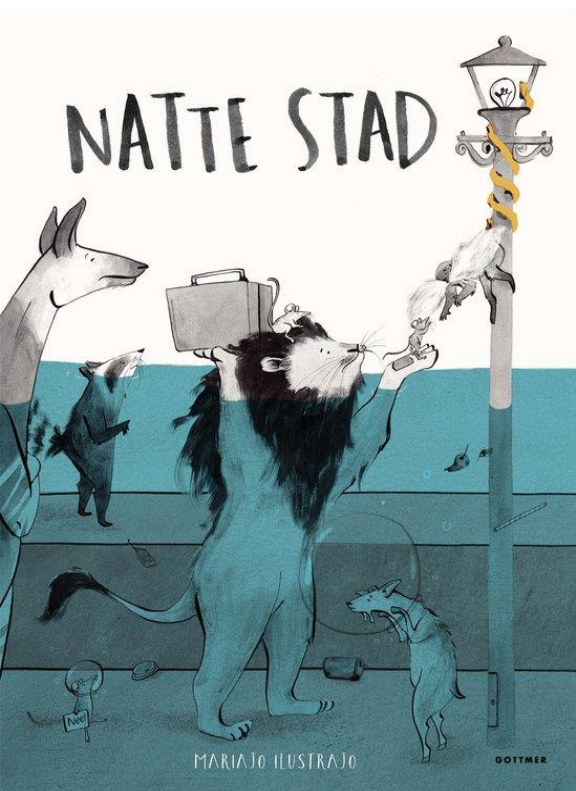
Ontwikkeling en voortplanting van organismen

- 3.1.3 De kleuters kennen de volgende begrippen in verband met de levenscyclus: geboren worden, kiemen, groeien, sterven.
- 3.1.4 De kleuters kennen de fasen van de levenscyclus: geboorte/kieming, groei, voortplanting, dood.

✓ Relatie tussen organismen en tussen organismen en omgevingsfactoren in een biotoop

Relatie tussen organismen onderling en hun omgeving

- 3.2.1 De kleuters kennen het principe van eten en gegeten worden.

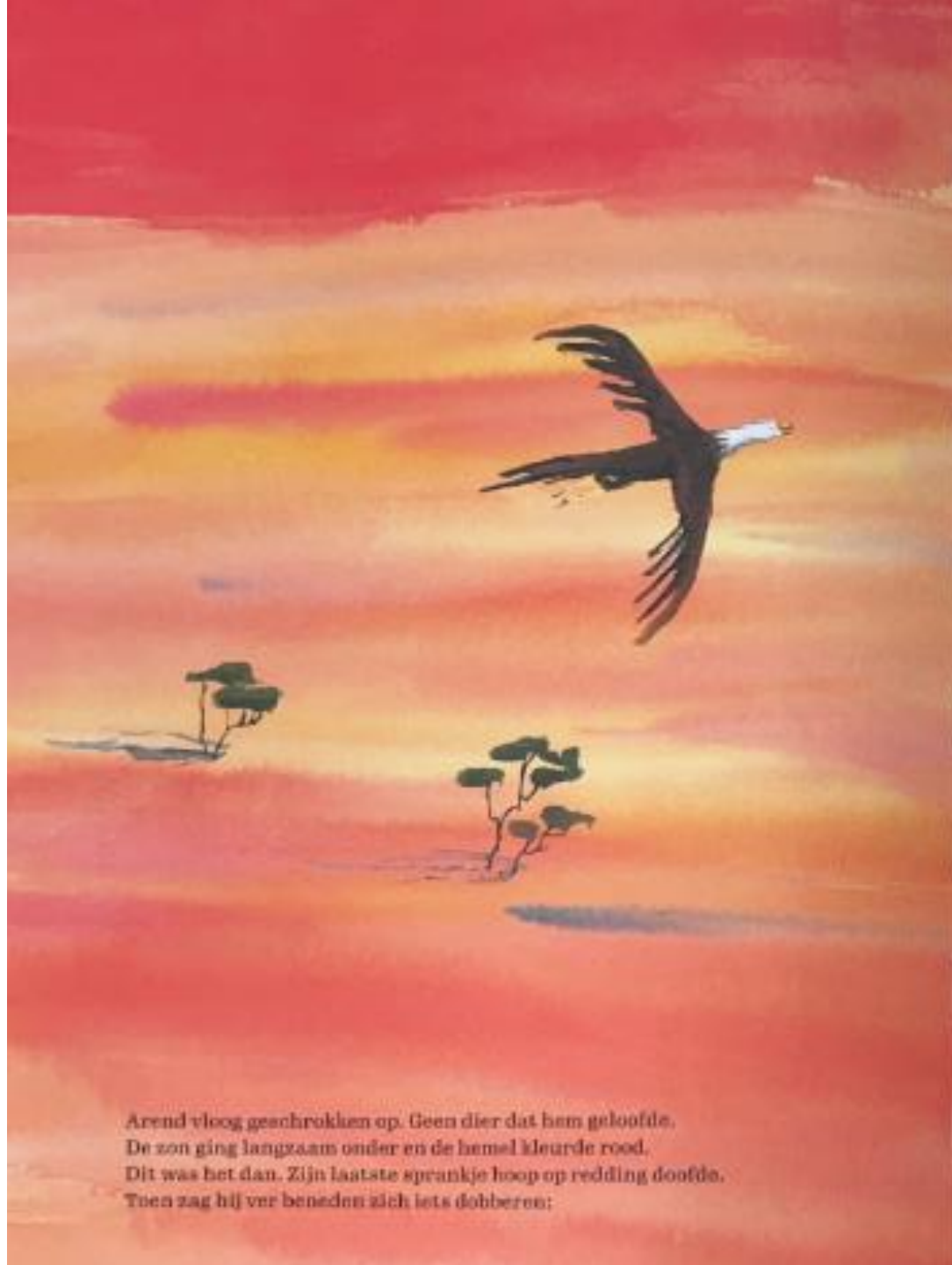

<https://alleswatikmooikanvinden.org/>

'Smeltend ijs, het water stijgt.
De zee wordt wuust en groot.
Een erge overstroming dreigt.
Bouw bliksemsnel een boot!'

De luiaard hing op zijn gemak
te slapen aan een dikke tak.
'Een overstroming?' sprak hij sloom.
'Dan hang ik goed in deze boom.'

Arend vloog geschrokken op. Geen dier dat hem geloofde.
De zon ging langzaam onder en de hemel kleurde rood.
Dit was het dan. Zijn laatste sprankje hoop op redding doofde.
Toen zag hij ver beneden zich iets dobberen:

Een boot!
De laatste boot die er bestond.

'Dag Arend!' riep de ijsbeer.
'De Noordpool smelt. We zochten je. Jij kent de weg op zee.
Dit is mijn vriend de pinguïn. Waar hij woont is ook geen ijs meer.
Wij gaan de dieren redden van het water. Help je mee?'

'Maar al te graag!' riep Arend met zijn vleugels wijd gespreid.
'Ze zitten al te wachten, jullie zijn precies op tijd!'

Minimumdoelen Wetenschap en Techniek

Weer en klimaat

- 4.2.8 De leerlingen kennen het verschil tussen weer en klimaat.
- 4.2.9 De leerlingen kennen de kenmerken van de belangrijkste klimaatzones: polair, tropisch, gematigd.
- ✓ 4.2.10 De leerlingen kennen de volgende begrippen met betrekking tot klimaatspecifieke en extreme weersverschijnselen:
 - de orkaan, de tyfoon;
 - de hittegolf, de sneeuwstorm, de waterbom.

Geldig van: 01/09/2025

Geldig tot: -

Onderwijsdoeltype:

te bereiken minimumdoelen op populatieniveau

BEER

NATALIA SHALOSHVILI

GOTTMER

Konijn komt aangehuppeld.
'Hoi Beer. Mag ik jouw boek eens lezen?'

Beer denkt:
Moet dat?

Beer zegt:

‘Ga je gang.’

Minimumdoelen Attitudes

Identiteit en respect

- › 9.1.11 De leerlingen kennen de volgende begrippen: racisme, discriminatie en diversiteit.
- › 9.1.12 De leerlingen weten hoe racisme en discriminatie mensen schaadt.
- › 9.1.13 De leerlingen weten dat persoonlijke identiteit een gelaagd en dynamisch karakter heeft.
- › 9.1.14 De leerlingen weten dat het belangrijk is om de eigen grenzen aan te geven en te bewaken en om de grenzen van anderen te respecteren.
- › 9.1.15 De leerlingen kunnen positieve en negatieve manieren van omgaan met diversiteit herkennen.
- › 9.1.16 De leerlingen kunnen incidenten van racisme en discriminatie aangeven aan een verantwoordelijke volwassene.

ONDERTUSSEN OP AARDE...

OP ZOEK NAAR ONZE PLAATS
IN RUIMTE EN TIJD

EEN BUITENAARDSE KYK
OP CONFLICT met

OLIVER JEFFERS

We hebben altijd gedacht dat de aarde

zo groot is...

dat we haar het best in kleinere stukken kunnen verdelen.

Het lijkt wel of wij mensen...

door de eeuwen heen altijd met elkaar hebben gevochten om ruimte.

Minimumdoelen Geschiedenis

Erfgoed, identiteit, betekenis, relatie verleden-heden

- ✓ 5.3.3 De leerlingen weten dat ontwikkelingen in de bestudeerde samenlevingen een invloed hebben uitgeoefend op hedendaagse samenlevingen:
 - (on)vrijheid, (on)gelijkheid, (on)verdraagzaamheid, oorlog en vrede;
 - erfgoed.

Woordenschat (richtinggevend)

gebouwen, plaatsnamen, volksverhalen, ambachtelijke vaardigheden

Geldig van: 01/09/2025

Geldig tot: -

Onderwijsdoeltype:

te bereiken minimumdoelen op populatieniveau

- 5.3.4 De leerlingen kunnen uitleggen hoe persoonlijke identiteit mee gevormd wordt door het verleden:

Speeddate

- Ik heb de ware liefde gevonden en in ons gezamenlijke leven zullen we...
- Niet mijn ware liefde maar ik koppel deze kandidaat graag aan... omdat...
- Ik zou niet weten wat ik met deze kandidaat aanmoet. Als jij er iets in ziet, toon het me. Iedereen verdient een tweede kans.

In de hoek

Pieter van den Heuvel

GUIDO VAN GENECHTEN

Het boek van Pip

Olivier Tallec

DIT IS MUN BOOM!

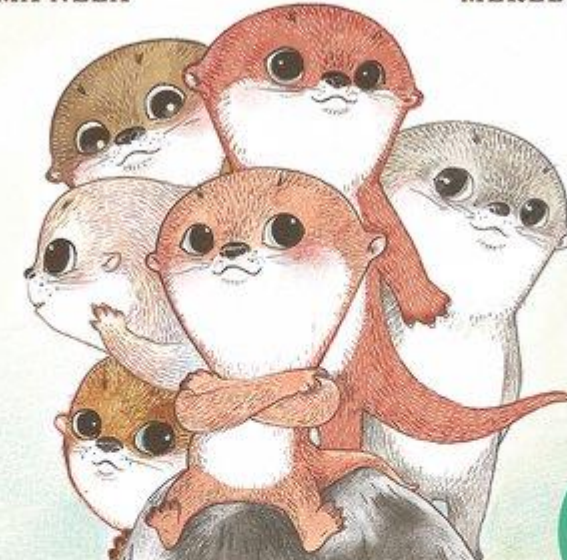

DE EENHOORN

KATE EN JOL TEMPLE

Vertaald door
LISETTE MA NEZA

Met tekeningen van
MEREL EYCKERMAN

DEZE ROTS IS VAN ONS

Lannoo

Hidde

huilt

Sara
Gimbergsson

vertaling: Edward van de Vendel

BLAUWE DAS

HUW LEWIS JONES & BEN SANDERS

P E L C K M A N S

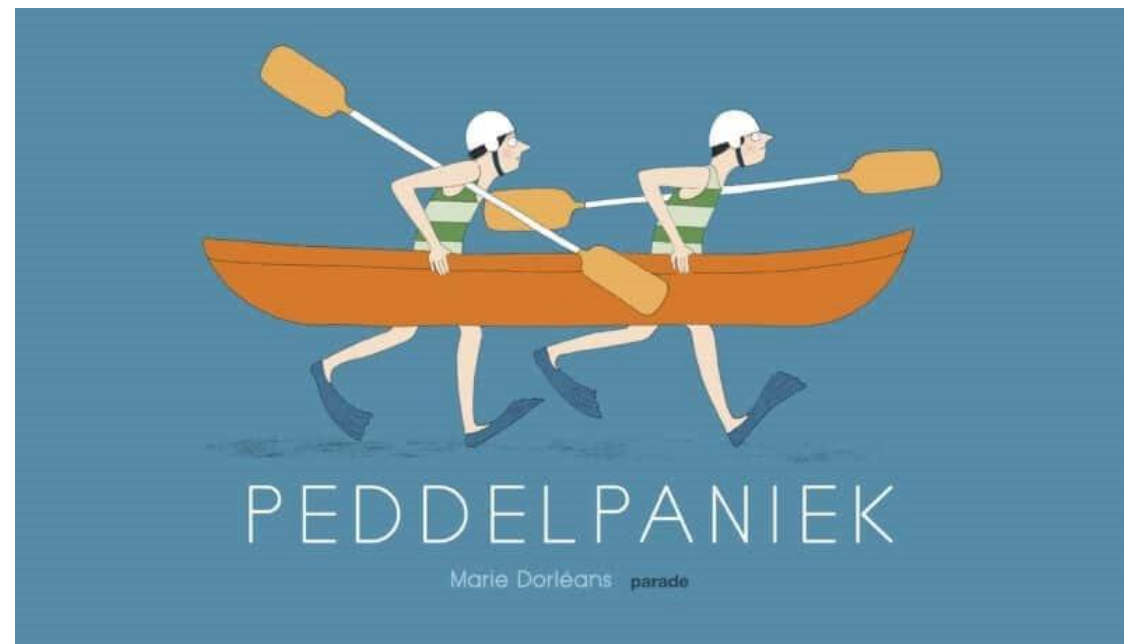
[illegible]

dat ik hier lag. Ik keek om me heen. Wow, dat ik. Ik heeft alles wat ik wil. Zon, Vrienden, Lekkere grond. Het tijd om wortel te schieten. Met mijn wortels zoog ik al in de grond. En na paar dagen later was het tijd om... mee... De... paar blaadjes uit te pécécéersen. I Het is... maar je zwaai, hé? Dat doe ik ook. En... roep: 'Hè! Zon! Hiero!' Zonlicht... en hoger... en HOGER! Ik was... heel mooi. En ik had zelfs... wilden niet bij me weg... jullie zullen heel veel lol hebben. En Ik zei maar niets over Joeps hips. E... hakte iemand m... 'Hè!... niet,' zei... 'Een... Of een... papier.' 'Zolang... is... Ik had geen zin... een boek.' Een... wist niet... gemaakt... Dat dig! Want boeken staan vol verhalen! En verhalen gaan alles. Ruimtes... kastelen... En zelfs br... verhalen... en... was niet... het e... Vroeger was... weet al... mooi verli... weet... dat ik... boeken eerst... die e... weet je... boek d... geworden... het boek dat jij nu vasthoudt. Ik ben n of groen. Maar ik ben nog steeds heel mooi. En ik ruik steeds lekker. Vind je niet? Toe maar! Ruik maar aan n net mijn bladzijden omgeslagen. En mijn verhaal gelez... ga ik heel... lang... mee. W

geschreven door een boek
(met hulp van Eoin McLaughlin)

geïllustreerd door
Guilherme Karsten

Veltman Uitgevers

Toon Tellegen

met tekeningen van Annemarie van Haeringen

De armen van de octopus

Querido

Siska Vastesaeger

Kristof Ribus

Albert

de nestelaar

PELCKMANS

Milja Praagman

ooz

LEOPOLD

de
Leesjury
iedereenleest.

ALINE PORTMAN
BEER

DIEREN SPOTTEN

DOE JE ZO!

Lannoo

Jörg Mühle

Morgen ben IK de baas!

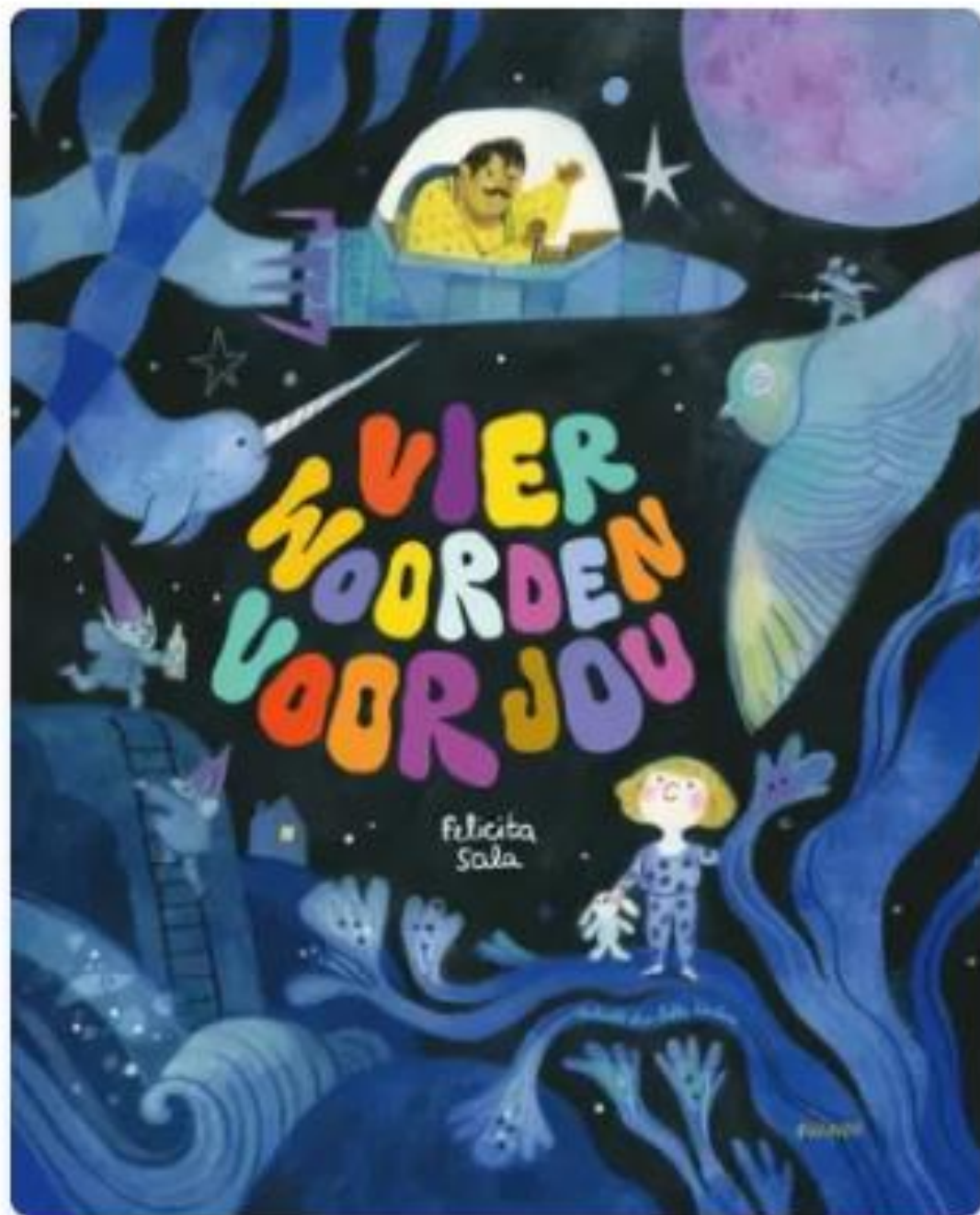

GOTTMEYER

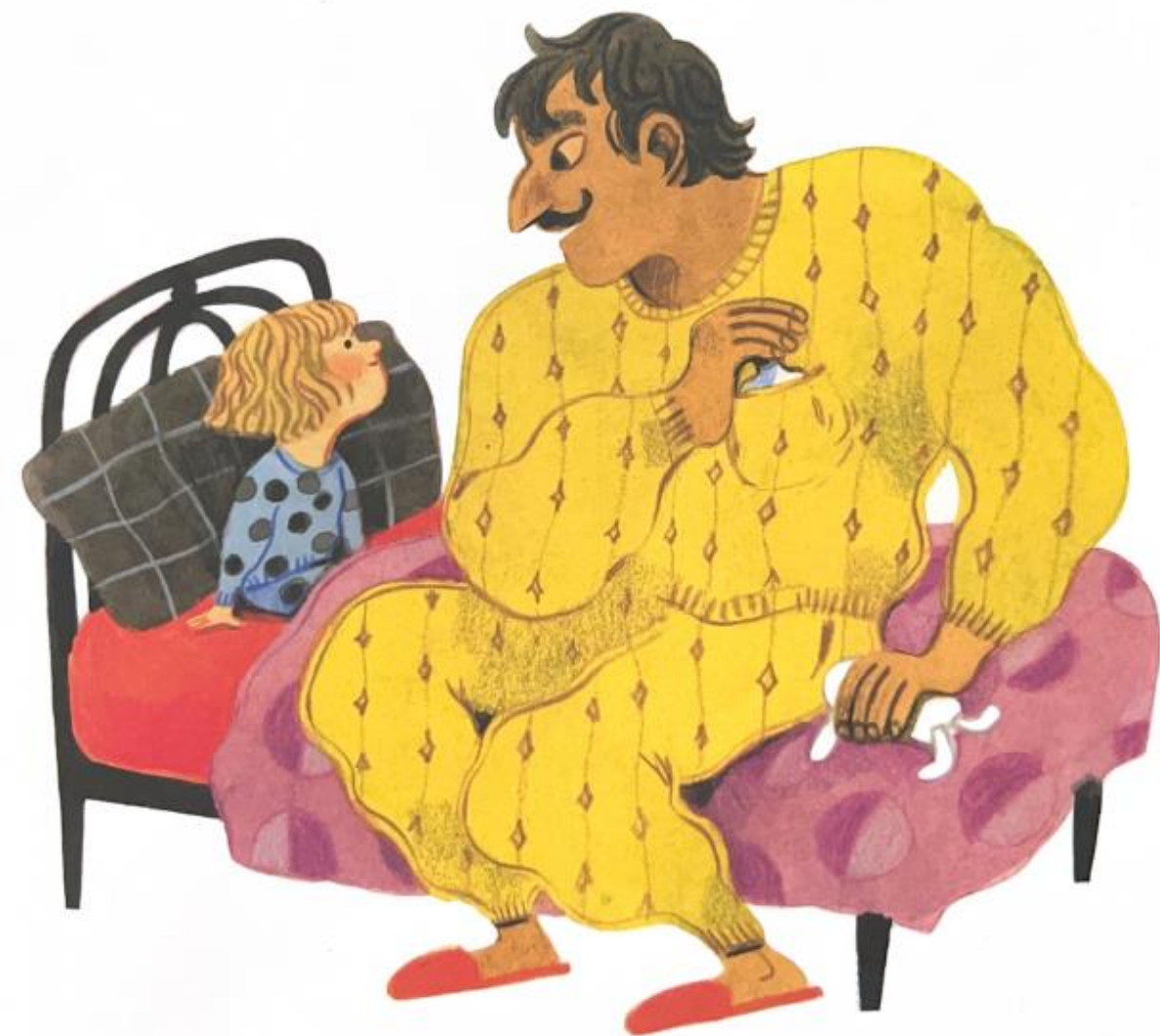
Sta stil bij nieuwe woorden en uitdrukkingen

→ *Kan jij ook spinnen zoals een kat?*

Lieverd, jón vergeten

is absoluut...

ONMOGELIJK!

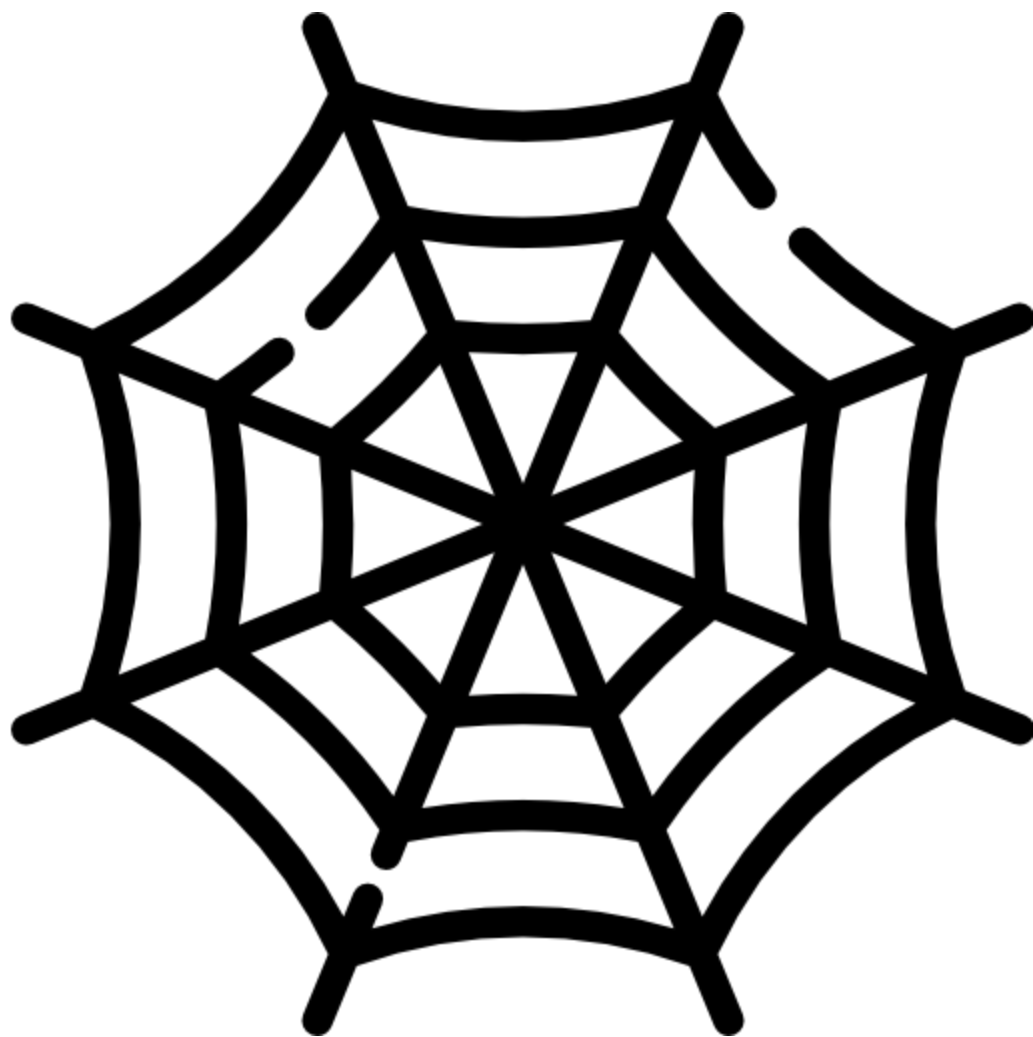

Dus voor mij kom je echt **NOOIT** woorden tekort?

Nee, nooit. Vooral deze vier niet...

DE LIEVE KROKODIL

Leo Timmers

Querido

GRRRRRR!

Voorbeeld: *De lieve krokodil*

zelfstandige naamwoorden	werkwoorden	bijvoeglijke naamwoorden	voorzetsels	uitdrukkingen
de tand(en)	aanvallen	(on)gevaarlijk	op	Er zit een ... achter me aan.
de klauw(en)	wegen	zwaar(sten)		
	beschermen	scherp		
	grommen			
	brullen			
	vluchten			

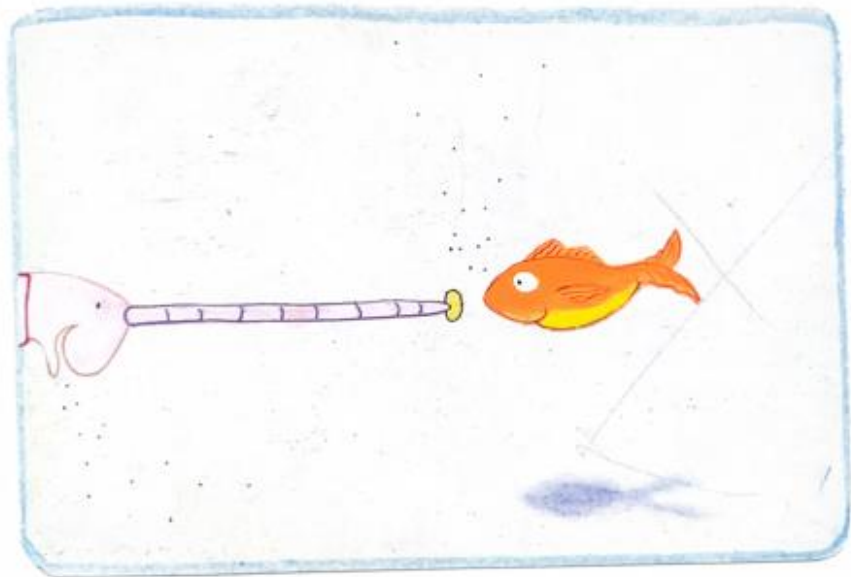
Daan Remmerts de Vries
Marije Tolman

Goud VIS

Querido

Ineens zag Nellie Goudvis. Dat was nou werkelijk de grootste sukkel van de oceaan.
Die was zó goedgelovig...
Nellie grinnikte sluw.

'Hé, Goudvissie, gast! Kom eens naar me toe. Zie je dit? Een geluksmunt! Omdat jij m'n mattie bent, wil ik hem aan je verkopen. Voor maar één biljetje van honderd!'
'Maar...' zei Goudvis verbaasd. 'Dat lijkt toch net een gewone euro.'
'Dat lijkt misschien zo,' zei Nellie. 'Maar je hebt het vet mis, ventje. Dit is een héél bijzondere munt. Puur geluk, man! Echt, ik zou 't maar doen.'

Goudvis deed altijd wat iedereen zei. Hij gaf Nellie honderd euro.

Blij zwom hij weg met zijn aankoop. Honderd euro was veel geld. Maar twijfelen deed hij niet – Nellie had toch zelf gezegd dat dit een héél bijzonder ding was.

'Hoi Oester,' zei Goudvis zacht. 'Wat kijk je sip... Wil je zien wat ik hier heb? Een geluksmunt! En weet je wat? Je mag 'm hebben! Ik geef 'm je. Misschien vrolijkt dat je wat op.'

Oester bekeek de munt.

'Maar,' zei ze stamelend, 'dat... dat is... mijn euro! Die was ik vanmorgen kwijtgeraakt! Daarom was ik zo somber... En nu kom jij hem zomaar terugbrengen! Wat ontzettend aardig.'

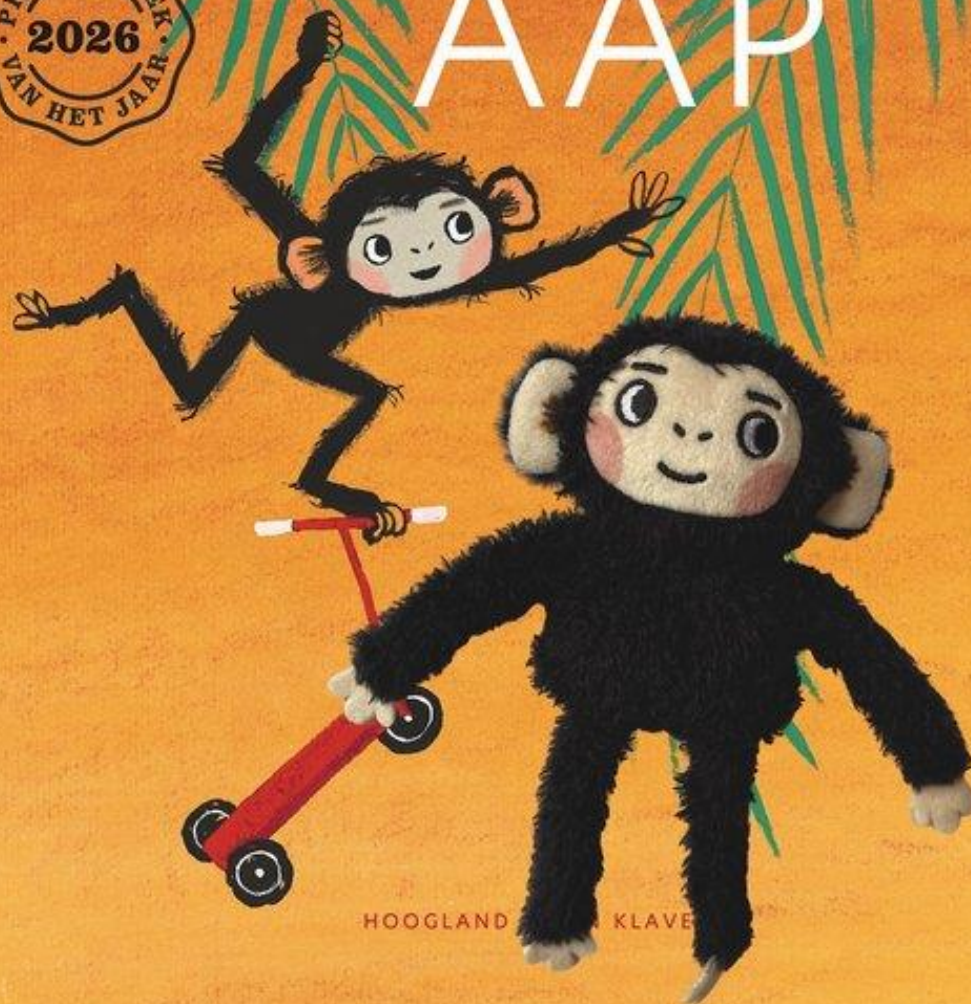
Ze trok wat tevoorschijn uit haar schelp. 'Kijk eens. Krijg jij een lolly!'

Ja, dat muntstuk was iets bijzonders, dat was wel duidelijk. Die euro bracht écht geluk – want dit was een héérlijke lolly, zoals niemand anders die had.

MIES VAN HOUT

KLEINE AAP

HOOGLAND KLAVE

An illustration of an elephant and a small monkey in a savanna. The elephant is large, with a brown body and large purple ears. It has a surprised expression with wide eyes. A small black monkey is perched on the elephant's back, looking up at it. The background is a warm, yellowish-brown savanna with some green grass and small green insects. The text is written in Dutch.

'Dag Kleine Aap,' zegt Olifant,
'ik hoorde je al aankomen.
Wat is er toch allemaal aan de hand?'
'Uh...' zegt Kleine Aap, 'uh...'

'Fluister het maar in mijn oor,'
zegt Olifant dan vriendelijk.
En dat doet Kleine Aap.

'Oóóóh,' zegt Olifant verrast.

'Dat wil ik zien!
Klim maar op mijn rug,
dan breng ik je naar huis.'

M

'DAAR!
DAAR!
DAAR!'

roept Kleine Aap als ze er bijna zijn.

En veilig op de rug van Olifant,
gaat Kleine Aap terug naar de Apenboom.
Het is een heel eind lopen.

Als ze bij Mama Aap is, kijkt ze om.
'Oóóh!' zegt ze blij verrast.
Ze stuitert van pret op en neer.

'KIJK! KIJK! KIJK dan allemaal!' roept ze trots,
'Ik heb vannacht een nieuw broertje gekregen!'

De KRYTJES STAKEN!

DREW
DAYWALT

vertrekt door
Roos Meinders

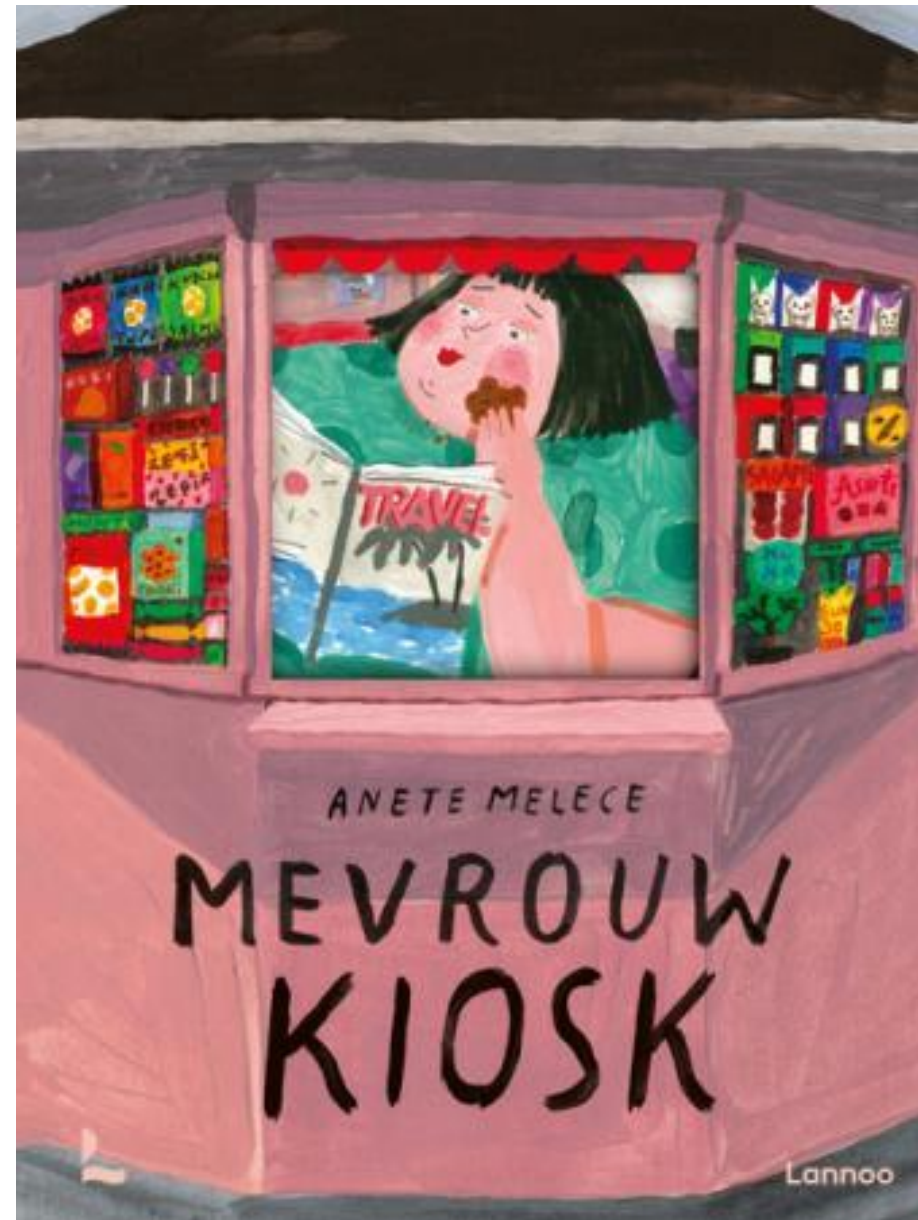
geleend door
roop puzzelag

OLIVER JEFFERS

Waar is de draak?

Leo Timmers *Querido*

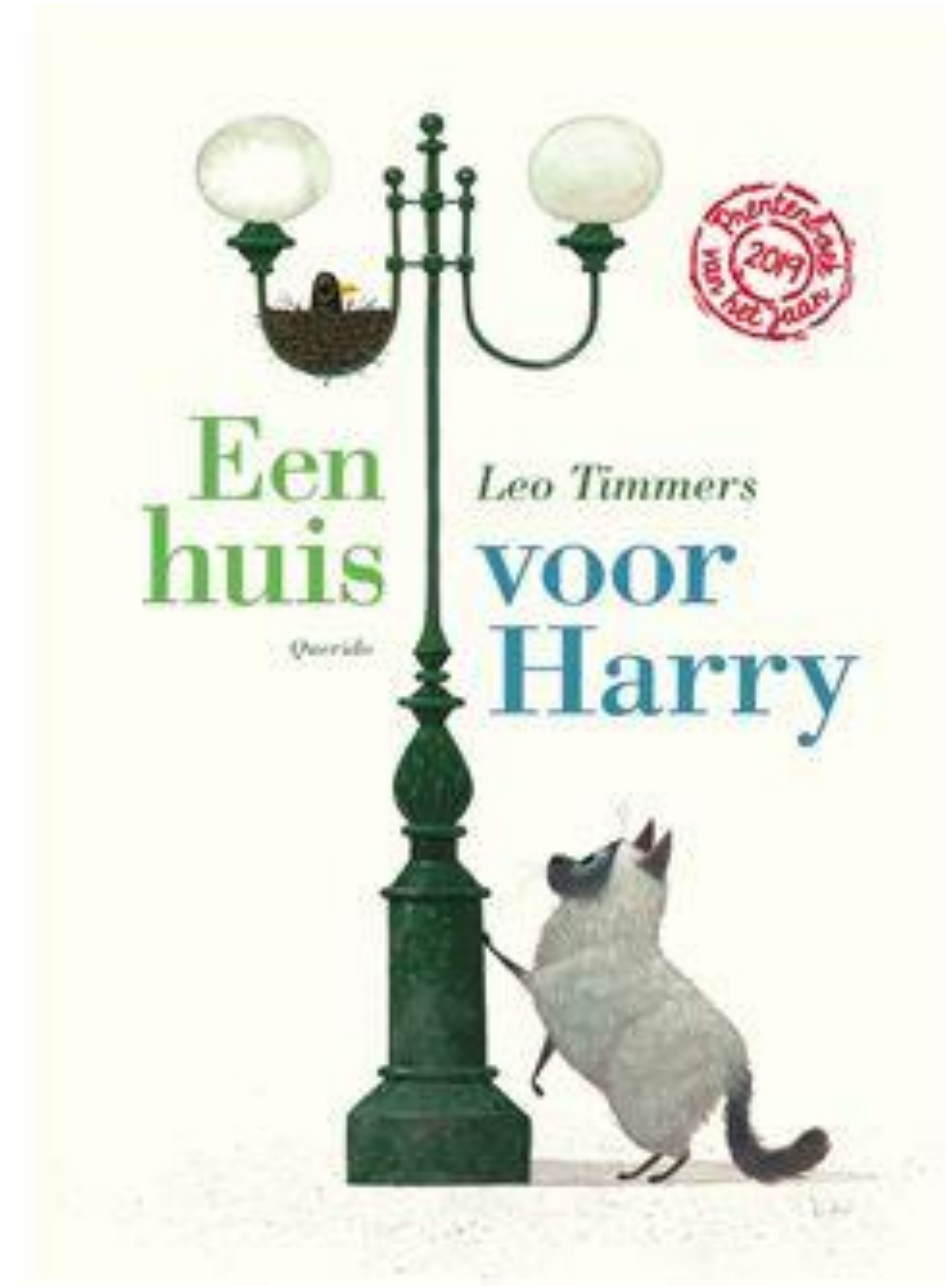
Frank en Bert

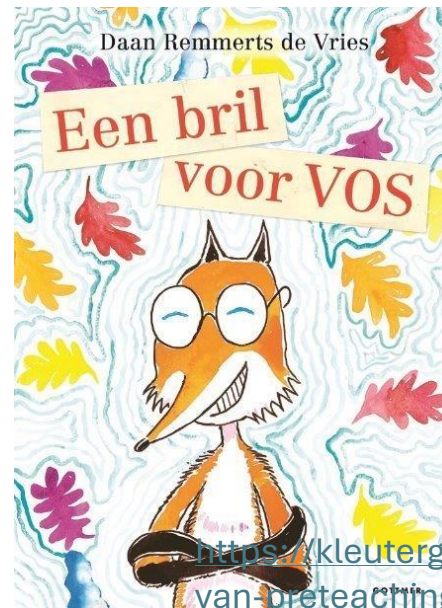
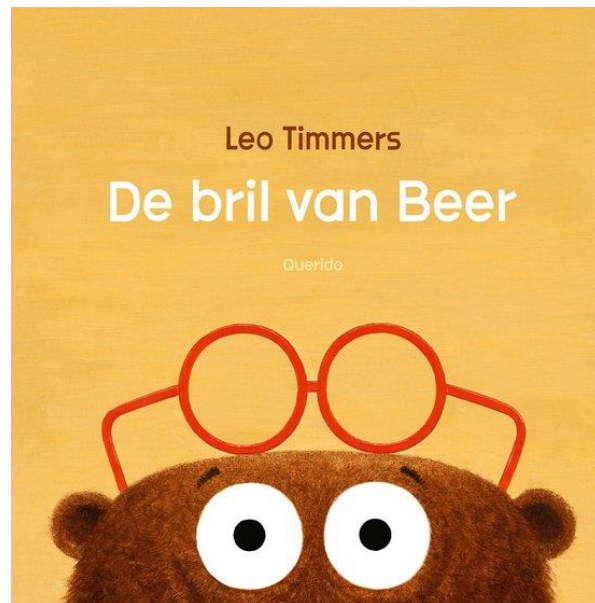
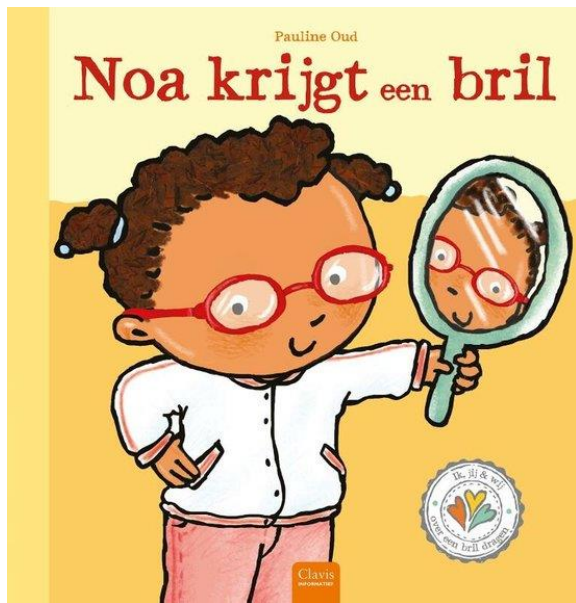
EN DE VERDWENEN
KOEKJES

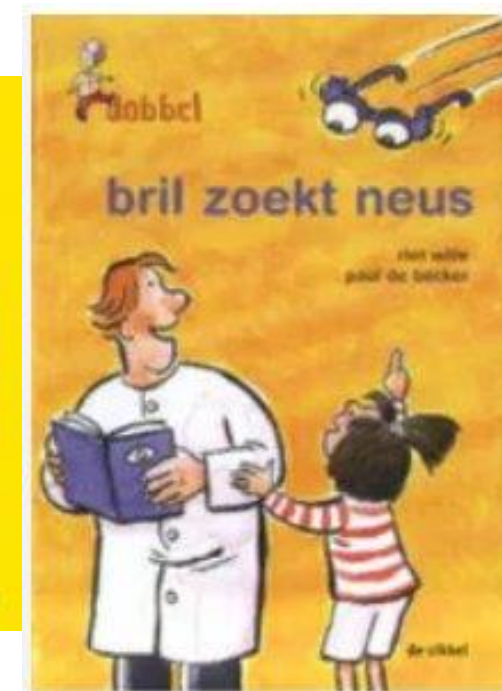
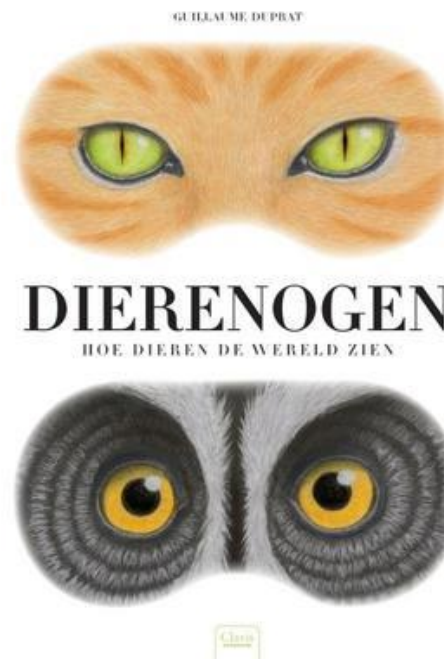
Chris Naylor-Ballesteros

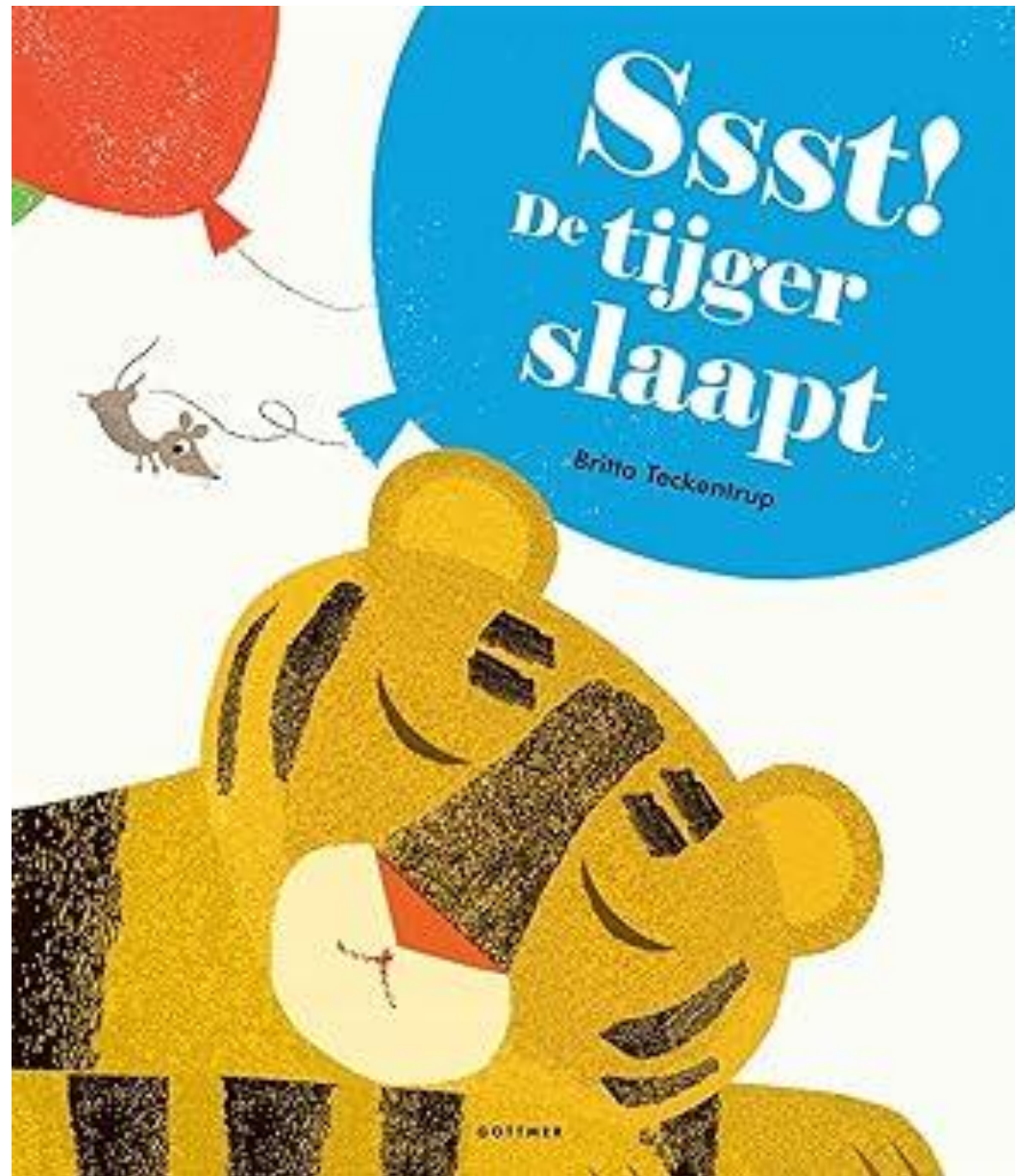
GOTTMEER

<https://kleutergewijs.wordpress.com/2019/05/22/5-alternatieve-vormen-van-preteaching/>

<https://kleutergewijs.wordpress.com/2019/05/22/5-alternatieve-vormen-van-preteaching/>

Taal en kennis in interactie

Kies een boek

- Formuleer een leesdoel bij dit boek.
- Bedenk een rijke vraag bij dit boek.
- Op welke inhoud/kennis zou jij ingaan?
- Hoe leg je de link met de leefwereld van de kinderen?
- Bij welke woorden en uitdrukkingen zou je stilstaan?

Iedereen Leest i.s.m. **B**
BOEKTOPIA
lezen doet **beleven**

Blijf voorlezen!

VOOR
LEES
WEEK
22-30 NOVEMBER
2025

LITERATUUR
VLAANDEREN Kind & Gezin vrt

Voorleesweek.be
iedereenleest.

Bedankt
voor
jullie
aandacht!

Contact:

evelien.gheeraert@odisee.be

